

Handläggare: Beatrice Jacobsson
Tel: 08-570 485 36

Familj-, individ- och arbete
nämnden

Riktlinjer - handläggning av anmälningar rörande barn och unga

Skyldighet att anmäla

Alla yrkesgrupper som arbetar med barn samt sjukvårdspersonal och polis har enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen, SoL, skyldighet att anmäla till socialnämnden misstanke om att barn eller unga far illa. Därefter är det socialnämndens uppgift att göra en prövning/förhandsbedömning huruvida anmälan gäller något som kan föranleda någon åtgärd från nämndens sida och i så fall inleda utredning.

Värmdö kommuns individ- och familjeomsorg (IFO) informerar regelbundet om anmälningsskyldigheten på skolor, förskolor, vårdcentralen mm.

Förhandsbedömning

Att en anmälan om att ett barn misstänkts fara illa inkommer, innebär inte att en utredning enligt 11 kap 1 § SoL alltid ska inledas. Innan en utredning inleds bör en bedömning göras om påstådda sakförhållanden kan leda till någon åtgärd av nämnden. En utredning bör inte inledas om det redan från början står klart att nämnden inte kommer att vidta några åtgärder. En förhandsbedömning är inte en mindre utredning utan bara en bedömning om socialtjänsten ska inleda utredning eller inte. En förhandsbedömning får inte dra ut på tiden och allvaret i anmälan får ytterst avgöra hur skyndsamt en bedömning ska göras.

Som underlag för sin förhandsbedömning får socialtjänsten inhämta det som tidigare är känt om barnet och familjen inom den egna socialtjänsten inkluderat uppgifter som finns i diarepärm för ej inledda utredningar.

Om några uppgifter inhämtas från utomstående personer eller myndigheter har däremot en utredning inletts. Om anmälan behöver förtydligas kan förnyad kontakt tas med anmälaren.

Socialtjänsten kan också kontakta den eller de personer som anmälan rör, informera om innehållet i anmälan och ge möjlighet att bemöta uppgifterna. Exempelvis kan socialtjänsten under förhandsbedömningen ha ett klargörande samtal med vårdnadshavaren tillsammans med den som gjort anmälan. Det förutsätter att anmälaren är en person med anmälningsskyldighet.

Att socialtjänsten har ett samtal med vårdnadshavaren innan den beslutar om en utredning ska inledas får dock inte innebära att beslutet dröjer. Skäl till att inte inleda utredning kan grunda sig på socialtjänstens tidigare dokumenterade kännedom om familjen eller barnet. Andra skäl kan vara att barnets behov

tillgodoses på annat sätt ex genom att familjen redan får insatser, att barnet och familjen nyligen utretts och att den nya anmälan inte påverkar den tidigare bedömningen.

Ett ställningstagande att inte inleda utredning ska dokumenteras. Av dokumentationen ska det framgå att en utredning inte inleds, datum för ställningstagandet, en motivering till ställningstagandet och namn och befattning på den person som gjort ställningstagandet.

Socialkontorets rutiner för handläggning av inkomna anmälningar och ansökningar

Anmälan och ansökan

En anmälan kan göras muntligt, skriftligt och anonymt och kan bli aktualiserad på flera olika sätt. Det kan ske via telefon, fax, brev, mail mm. Socialkontorets Individ- och familjeomsorgsavdelning, IFO, har varje vardag en dagjour som består av ordinarie handläggare i Familje- och Ungdomsgruppen. Dagjournen har ansvar för alla anmälningar som inkommer.

Fax och IFO:s mail bevakas regelbundet av IFO:s reception. Anmälningar inkomna under kvällar och helger handläggs av IFO:s socialjour.

När anmälningar inkommer från personer med anmälningskyldighet tas anmälan oftast emot tillsammans med anmälare och familj vid ett personligt möte på exempelvis skolan. Det ger utrymme för både socialtjänst och familj att ställa uppföljningsfrågor direkt.

Vid varje inkommen anmälan görs samma dag en skyddsbedömning. Handläggare ska i samråd med arbetsledare bedöma om det finns behov av akut skydd eller stöd, om Socialkontoret ska agera omedelbart.

Om ärendet bedöms som icke-akut fördelas det vid utredningsgruppernas veckovisa behandlingskonferenser. Varje ärende får två handläggare som i normalfallet ska ha tagit kontakt med familjen inom en vecka efter tilldelat ärende.

Underlag till förhandsbedömningen

Vid varje anmälan och ansökan görs en förhandsbedömning. Rörande äldre barn sker den vanligtvis med barn och dess vårdnadshavare tillsammans, rörande yngre barn vanligtvis med endast vårdnadshavarna. Förhandsbedömningen sker oftast genom ett möte på socialkontoret, ibland tillsammans med anmälare, se ovan.

Vid mindre allvarliga anmälningar görs bedömningen ibland genom telefonsamtal med vårdnadshavare.

En förhandsbedömning ska innehålla en bedömning av barnets beteende och eventuella symtom, föräldrarnas omsorgsförmåga och andra risk- och skyddsfaktorer. Socialtjänsten ska också kontrollera om det finns tidigare anmälningar på barnet eller någon annan i familjen, dels i journalarkivet, dels i diariệpärmen för ej inledda utredningar.

Fr om årskiftet 2008 använder sig IFO:s barn- och ungdomshandläggare av BBiC, en nationell utredningsmanual framtagen av Socialstyrelsen, se bilaga.

En förhandsbedömning får ta högst en månad från det den inkommit till beslut om att inleda utredning/ej inleda utredning tagits.

Beslut och dokumentation om utredning/ej inleda utredning

När handläggarna gjort sin förhandsbedömning har de samråd med arbetsledare som fattar beslut om att inleda utredning alternativt ej inleda utredning. Det är alltid en arbetsledare som tar beslut om att inte inleda utredning/att inleda utredning.

Om det redan får början står klart att nämnden inte avser vidta några åtgärder ska inte utredning inledas.

Socialnämnden måste alltid inleda en utredning när andra myndigheter, till vilka nämnden har en skyldighet att yttra sig, begär nämndens yttrande. I dessa fall ska utan dröjsmål en utredning inledas även om den enskilde inte vill medverka i utredningen.

Ett ställningstagande att inte inleda utredning ska alltid dokumenteras. Av dokumentationen ska det framgå att en utredning inte inleds, datum för ställningstagandet, en motivering till ställningstagandet och namn och befattning på den person som gjort ställningstagandet. Ställningstagandet ska dokumenteras tillsammans med de handlingar som initierat förhandsbedömningen och förvaras i diariet pärmen för ej inledda utredningar samt i personakt om det finns någon sådan. Detta ska göras oavsett om det finns tidigare handlingar om barnet eller inte.

I en del ärenden där det inkommer anmälningar kan det redan pågå utredning eller insats. Vid pågående utredning ska särskilt dokument upprättas om att en ny anmälan inkommit. Vid pågående insats skall en ny förhandsbedömning göras om pågående insats anses tillräcklig och dokumenteras enligt ovanstående.

Utveckling av förhandsbedömningar

I Socialkontorets barn- och ungdomsgrupper pågår ett utvecklingsarbete av förhandsbedömningar där ännu större fokus skall läggas på riskfaktorer hos barn och föräldrar. Forskning visar att riskfaktorerna är till bra stöd för att bedöma vilka barn och familjer som kan komma att behöva socialtjänstens insatser.